

NOTAT

17. september 2010
J.nr. 1603/1108-0005
Ref.

Redegørelse for Energistyrelsens samarbejde med United Plantations

Politiken har i en række artikler fokuseret på miljø- og arbejdsforhold på United Plantations i Malaysia. United Plantations (UP) er danskejet og er en af Malaysias store producenter af palmeolie. I artiklerne 14. september "Staten vil give United Plantations millionstøtte" og "United Plantations giver sig" rejser Politiken på denne baggrund spørgsmål ved Energistyrelsens samarbejde med UP om 4 CDM-projekter. I det følgende redegøres for statens CDM-projekter med United Plantations og for opfølgningen på de rejste spørgsmål. Som det fremgår, anmodede Energistyrelsen allerede ved brev af 9. september United Plantations om en redegørelse, ligesom Energistyrelsen senere i september gennemfører et 2-dages tilsynsbesøg.

Generelt:

Danmark supplerer sine hjemlige klimatiltag med gennemførelse af klimaprojekter i udlandet, dvs. Joint Implementation (JI) og Clean Development Mechanism (CDM). Gennem klimaprojekter i udlandet opnås omkostningseffektive reduktioner i drivhusgasudledningen i udviklingslandene og i Østeuropa samtidig med, at der sikres teknologioverførsel og fremme af bæredygtige udvikling i landene. Den danske stat har i alt kontraheret 22 mio. CO₂-kreditter i perioden fra 2008 til 2012.

Det har været nævnt i debatten, at der er i den konkrete sag er tale om, at Danmark gennem CDM-projekterne køber sig til en større udledning. Det er ikke tilfældet. Gennem CDM-projekterne overføres klimavenlig teknologi til udviklingslandene, som kan give grobund for andre tilsvarende projekter. Samtidig har projekterne store miljømæssige og sociale sidegevinster for lokalsamfundet, da overførslen af renere teknologi ofte erstatter en forurenende og forældet produktionsform. Endelig har staten gennem projekterne indirekte mulighed for at påvirke andre produktionsforhold i virksomheden, som ikke direkte er en del af CDM-projektet. Den mindskede udledning af drivhusgasser krediteres det danske klimaregnskab.

Konkret gennemføres bæredygtige klimaprojekter, hvor den danske stat går ind og er med til at udvikle projekterne i et tæt samarbejde med lokale projektejere. Projektinvolveringen fra dansk side består i at støtte brugen af renere teknologi samt at betale for de registreringsomkostninger, der er ved at registrere projekterne hos FN. Projektets anlægsudgifter er betalt af projektudvikleren selv. Når en aftale om samarbejde underskrives, forpligter den danske stat sig til at købe en del af de Certificerede Emissions Reduktioner (CERs), som projekterne genererer inden 2012. Disse kreditter medgår så til opfyldelse af den danske klimaforpligtigelse.

Det danske JI/CDM program blev etableret i 2003, og lå oprindeligt i Miljøstyrelsen og i Udenrigsministeriet. JI/CDM-aktiviteterne blev pr. 1. januar 2008 samlet i Energistyrelsen, der herefter har administreret det samlede program. JI/CDM-Programmet har siden 2003 medvirket aktivt til at nedbringe drivhusgas emissioner i Østeuropa og udviklingslande og er i dag engageret i 75 projekter i 14 forskellige lande. Der er i alt 22 Joint Implementation (JI) projekter i Østeuropa (Rusland, Rumænien, Bulgarien, Ukraine, Polen og Tjekkiet) samt 53 CDM-projekter i Thailand, Malaysia, Kina, Indonesien, Armenien, Cypern, Ægypten samt et enkelt lille pilotskovprojekt i New Zealand. Langt de fleste projekter drejer sig om udnyttelse af vedvarende energi til erstatning for fossile brændsler samt om energieffektivisering.

Programmets krav til drivhusgasreduktionerne er, at de skal være

- 1) *reelle* dvs. at et konkret projekt, skal omsættes til kreditter,
- 2) *målbare*, dvs., at reduktionerne skal kunne måles og dokumenteres,
- 3) *additionelle*, dvs. sikre en CO₂-reduktion, der ellers ikke havde fundet sted, og
- 4) *bæredygtige*, dvs. levere et varigt bidrag til værtslandets bæredygtige udvikling.

Som en del af statens købskontrakter er der krav om, at værtslandets lovgivning overholdes, og siden 2008 har det yderligere været et krav, at FNs 10 principper om "Global Compact" overholdes, herunder standarder for arbejdsmiljø.

Det danske JI/CDM-program har således siden 2003 kombineret købet af CO₂-reduktioner med bæredygtig industriel udvikling og overførsel af dansk viden inden for miljø- og energiteknologi for herigennem at medvirke til at fremme en bæredygtig udvikling i udviklingslandene via teknologi- og kapitaloverførsler, sociale forbedringer og kapacitetsopbygning. Det har således været et vigtigt mål for det danske JI/CDM-program at sikre varige miljømæssige, sociale og økonomiske gevinster i projekternes nærområde. Det gælder eksempelvis mindsket luftforurening, nye arbejdspladser, bedre vandkvalitet, sikring af en stabil og billig el- og varmforsyning etc. Ligeledes har Energistyrelsen i tilknytning til projekterne ofte knyttet et tæt samarbejde med myndigheder om kapacitetsopbygning eksempelvis af nationale myndigheder til godkendelse af CDM-projekter. Endvidere indgår træning af lokale konsulenter og eksperter i overvågning af klimaprojekterne som en aktiv del af CDM-projekterne.

Der henvises nærmere til bilag 1 vedr. det danske JI/CDM program.

CDM-projekter i Malaysia

Som del af det danske CDM-program under Udenrigsministeriet blev Malaysia i 2003 udnævnt som indsatsområde, og Danmark har bl.a. bidraget til opbygning af de malaysiske CDM-myndigheder for så vidt angår godkendelsesprocedurer mv. Programmet bygger oven på det tidligere Miljøstøtteprogram i Sydøstasien og førte til, at Danmark i 2006 var med til at få det første malaysiske CDM-projekt registreret i FN. Siden har den danske projektportefølje i Malaysia udviklet sig til 15 registrerede projekter primært inden for vedvarende energi.

Samarbejde med United Plantations

Energistyrelsen har et samarbejde med United Plantations om 4 CDM-projekter – 3 biogas- og 1 biomasseprojekt, hvor affaldsprodukterne fra palmeolieproduktionen udnyttes til at producere vedvarende energi, der anvendes andre steder i produktionen. Udover at reducere den samlede udledning af drivhusgasser i Malaysia, sikrer biogas-projekterne en mere effektiv spildevandsrensning og er dermed til gavn for både det lokale og det globale miljø.

Alle 4 CDM-projekter håndterer affaldsprodukter fra oliemøllerne, og CDM projekterne er derfor ikke direkte involverede i plantagedrift eller dennes anvendelse af kemikalier.

Aftalen om de to første projekter med United Plantations - et biomasseprojekt og et biogasprojekt – blev indgået med Udenrigsministeriet i 2006, og aftalen om de sidste 2 biogasprojekter blev indgået med Energistyrelsen i foråret 2010. De første 2 projekter er registrerede i FN, og de to sidste er under FN-registrering; alle 4 projekter er i drift.

De 4 CDM-projekter på United Plantations forventes tilsammen at reducere drivhusgasudledningen med 250.000 t CO₂ inden udgangen af 2012; hertil kommer yderligere 64.000 t efter 2012.

Det har været af væsentlig betydning for Energistyrelsens involvering, at United Plantations var den første palmeolieproducent i verden, der blev certificeret som bæredygtig af ”Round Table for Sustainable Palm Oil” (RSPO). RSPO er en international ”non-profit” organisation, hvis retningslinjer bl.a. er udarbejdet i samarbejde med Verdensnaturfonden – WWF.

RSPO-certificering af palmeolie omhandler alle stadier af produktionen og kræver, at i alt 39 bæredygtighedskriterier overholdes. Udover bevarelse af biodiversitet og miljø skal selskabet bl.a. redegøre for brug og håndtering af sprøjtemidler, og der skal fremlægges en dokumenteret og tilfredsstillende plan for udfasning og/eller minimering af disse. Det er yderligere et krav fra RSPO, at der ikke fældes regnskov som del af plantagedriften. Certificeringen foretages af uafhængig tredjepart. United Plantations var i 2008 den første palmeolieproducent i verden som kunne påvise, at alle 39 kriterier var overholdt. RSPO certificeringen indebærer årlige audits af uafhængig tredjepart, ligesom certificeringen skal fornyes hvert femte år. Der henvises nærmere til www.RSPO.org for mere information.

Idet United Plantations er blevet gennemgået kritisk af uafhængige eksperter som del af RSPO-certificeringen, vurderes produktionen på United Plantations som værende bæredygtig, og at arbejdsforholdene har været i orden. Der er foretaget jævnlige besøg på CDM-projektet i de år, Udenrigsministeriet og Energistyrelsen har arbejdet med projekterne. Produktionen på United Plantations fremstår velfungerende og fremskridtsorienteret med vægt på bæredygtig plantagedrift, uanset dette ikke er en del af Energistyrelsens CDM-projekt.

Statslige CDM-kreditter

Det fremgår af Politikens artikler, at den danske stat støtter United Plantations. Det er ikke tilfældet. United Plantations har finansieret etableringsomkostningerne i de 4 projekter. Den danske stat har indgået købskontrakter på emissionsreduktionerne, og projekterne estimeres til at levere 250.000 kreditter inden udgangen af 2012 samt 64.000 kreditter efter 2012. I processen har den danske stat leveret knowhow igennem konsulentkontrakter med Dansk Energi Management (DEM), ligesom den danske stat på helt normal vis har betalt for registreringsprocessen hos FN. Der er dags dato endnu ikke verificeret kreditter fra nogle af de 4 projekter, og den danske stat har derfor endnu ikke modtaget eller betalt for kreditter.

Energistyrelsen har vurderet de af Politiken rejste forhold nærmere i forhold til Energistyrelsens krediterhvervelseskontrakter med United Plantations vedr. de konkrete CDM-projekter. De i pressen rejste problemstillinger om plantagedriften vedrører ikke selve klima-

projekterne, der som nævnt omfatter CDM-initiativet med indførelse af vedvarende energianlæg, men andre forhold på plantagen.

United Plantation's brug af sprøjtemidler

Politiken kritiserer i artikelserien, at arbejderne i United Plantation's plantager udsættes for farlige sprøjtegifte, herunder bl.a. midlerne paraquat og monocrotophos, som selv i meget små mængder kan føre til meget alvorlige forgiftninger. Ifølge Miljøstyrelsen er begge pesticider i dag forbudt i EU.

Endvidere har Politiken kritiseret, at der er tale om mangelfuldt beskyttelsesudstyr og mangelfuld lægehjælp. Avisen har ifølge artiklen talt med 20 medarbejdere, hvoraf flere skulle lide af symptomer på pesticidforgiftning. United Plantations har senest den 16. september i en omfattende pressemeddelelse afvist alle Politikens beskyldninger omkring pesticidforgiftninger og arbejdsforhold som kategoriske usande og/eller misledende. (se Bilag 3)

De omtalte pesticider er ikke forbudte i Malaysia, men monocrotophos kan kun anvendes med særlig godkendelse. United Plantations bekræfter, at stofferne anvendes på plantagen i begrænset omfang, men afviser Politikens kritik som grundløs og har som følge af Politikens artikler fremlagt en række oplysninger, hvori bl.a. henvises til dokumentation fra omkringliggende hospitaler/læger, at der ikke har været tilfælde af pesticidforgiftning blandt medarbejdere, som håndterer sprøjtemidler. Hertil kommer, at medarbejderne ifølge virksomheden udstyres med det nødvendige beskyttelsesudstyr og regelmæssigt instrueres i korrekt brug af sprøjtemidlerne.

Det fremgår endvidere, at United Plantations ca. hver anden måned sikrer, at der foretages lægelige helbredsundersøgelser af de medarbejdere, som håndterer sprøjtegifte. Siden 2005 har selskabet dokumentation på, at der er gennemført knap 12.000 helbredsundersøgelser.

Monocrotophos kan i Malaysia udelukkende bruges ved speciel tilladelse og må kun indsprøjtes i træerne under særlige sikkerhedskrav. United Plantations har i sit svar til Energistyrelsen oplyst, at deres brug er halveret siden 2006 og kun bruges, når den biologiske pestkontrol ikke er tilstrækkelig. Ved indsprøjtningen bores der et hul i palmen, hvor 10 ml monocrotophos indsprøjtes, hvorefter hullet lukkes med en prop. Plantagen sprøjtes således ikke med monocrotophos i traditionel forstand, da midlet udelukkende indsættes i palmen.

Det er tilladt at bruge monocrotophos i flere udviklingslande. Midlet bruges hovedsageligt til at bekæmpe "bomuldspest" men bruges også i produktionen af: citroner, oliven, ris, majs, sukker røer, sukker roer, peanuts, kartofler, sojabønner, grøntsager, tobak, kaffe, bananer, meloner, grønne bønner, peberfrugter og jordbær.

Der henvises nærmere til vedlagte artikler i Politiken og pressemeddelelser fra United Plantations: Bilag 2 og 3.

Energistyrelsens opfølgning i forhold til United Plantations

På baggrund af Politikens artikler sendte Energistyrelsen allerede den 9. september 2010 vedlagte brev (bilag 4) til administrerende direktør for United Plantations Carl Bek-Nielsen, hvor UP blev bedt om en grundig redegørelse for bl.a. brugen af sprøjtegifte, ligesom Energistyrel-

sen udbad sig oplysninger om, hvornår paraquat og monocrotophos vil være udfaset af produktionen - uanset det ikke er en direkte del af Energistyrelsens CDM-projekt.

Af vedlagte svar fra direktør Carl Bek-Nielsen (bilag 4), som Energistyrelsen modtog 10. september, fremgår det, at United Plantations forventer helt at stoppe brugen af paraquat i produktionen inden udgangen af indeværende måned (september 2010). Udfasningen er del af den plan, som selskabet har været i gang med siden 2008, og som bl.a. ligger til grund for deres certificering som bæredygtig. Med hensyn til pesticidet monocrotophos oplyses det, at dette middel kun bruges i nødstilfælde, at det ligeledes er under udfasning, og at midlet vil være helt udfaset medio 2011 om ikke før.

Bek-Nielsen redegør i svaret for, at United Plantations gør meget ud af at undersøge deres medarbejdere regelmæssigt, at der ikke de sidste mange år har været forgiftninger, og at der ikke er rapporteret om pesticid forgiftning fra omkringliggende læger (hvilket de er forpligtiget til ved malaysisk lov). Endvidere redegøres der i svaret for, hvordan UP sikrer, at medarbejdere gør korrekt brug af beskyttelsesudstyr.

Tilsynsbesøg ultimo september

På baggrund af de rejste problemstillinger og de forskellige oplysninger, der har været fremført, agter Energistyrelsen at gennemføre et 2-dages tilsynsbesøg i slutningen af denne måned. Tilsynet vil bl.a. inspicere brugen af de to omtalte kemikalier og diskutere udfasning samt sikkerhedsprocedurer og sikkerhedsudstyr med United Plantations' ledelse uanset, at plantagedriften som nævnt ikke er en del af Energistyrelsens CDM-kontrakt med United Plantations. Energistyrelsen vil søge at udvirke, at der udover Energistyrelsens lokale, eksterne konsulent (Dansk Energi Management) også deltager en uafhængig repræsentant fra RSPO-organisationen.

Konklusion

Som led i det samlede danske JI/CDM-program svarende til ca. 22 mio. kontraherede kreditter er der indgået CDM-kontrakter på 4 projekter med United Plantations svarende til i alt 250.000 kreditter inden 2012 og 64.000 kreditter efter 2012. Projekterne består af et biomasseprojekt og tre biogasprojekter, hvor oliemøllens affaldsprodukter omdannes til vedvarende energi. Udover at nedbringe drivhusgasserne gavner projekterne nærmiljøet, da bl.a. rensningsprocesserne forbedres væsentligt. Alle projekter er i drift, og to af dem er registreret i FN; de to øvrige er under FN-registrering.

Det fremgår af Politikens artikler, at staten støtter United Plantations. Det er ikke tilfældet. United Plantations har finansieret etableringsomkostningerne i de 4 projekter. Den danske stat har indgået købskontrakter på de tilhørende emissionsreduktioner. I processen har den danske stat leveret knowhow igennem konsulentkontrakter med Dansk Energi Management (DEM) ligesom den danske stat har betalt for projektudvikling og FN godkendelsesprocessen. Der er dags dato endnu ikke verificeret kreditter fra nogle af de 4 projekter, og den danske stat har derfor endnu ikke modtaget eller betalt for CDM kreditterne.

Plantagedriften er ikke omfattet af statens CDM-kontrakt med United Plantations. Det har imidlertid været af væsentlig betydning for Energistyrelsens involvering, at United Plantations var den første palmeolieproducent i verden, der blev certificeret bæredygtig af "Round

Table for Sustainable Palm Oil" (RSPO). RSPO er en international "non-profit" organisation, hvis retningslinjer bl.a. er udarbejdet i samarbejde med Verdensnaturfonden.

Som en del af RSPO certificeringen skal selskabet bl.a. redegøre for brug og håndtering af sprøjtemidler, og der skal fremlægges en dokumenteret og tilfredsstillende plan for udfasning og/eller minimering. RSPO certificeringen indebærer årlige audits af uafhængig tredjepart, ligesom certificeringen skal fornyes hvert femte år.

Med udgangspunkt i RSPO certificeringen, hvor hele produktionen gennemgås af uafhængige eksperter, vurderes produktionen på United Plantations som værende bæredygtig. Selve plantagedriften er ikke en del af Energistyrelsens CDM-projekt, men Energistyrelsen har gennem det etablerede samarbejde med projektejer, herunder krav om overholdelse af UN Global Compact retningslinjer for CDM-projektet, rejst de spørgsmål, der har været fremme i pressen over for selskabet.

På baggrund af Energistyrelsens henvendelse af 9. september til United Plantations tilkendegav selskabet i sit svar, at selskabet yderligere fremskynder udfasningen af stoffet paraquat og således forventer helt at stoppe brugen af paraquat i produktionen med udgangen af indeværende måned (september 2010).

Endvidere har Politiken kritiseret, at der er tale om mangelfuldt beskyttelsesudstyr og mangelfuld lægehjælp. Avisen har ifølge artiklen talt med 20 medarbejdere, hvoraf flere skulle lide af symptomer på pesticidforgiftning. United Plantations har senest den 16. september i en pressemeddelelse afvist alle Politikens beskyldninger omkring pesticidforgiftninger og arbejdsforhold, som kategoriske usande og/eller misledende. (se Bilag 3)

Med hensyn til pesticidet monocrotophos bruges dette stof fortsat i en række lande, men er forbudt inden for EU. Stoffet kan i Malaysia udelukkende bruges ved speciel tilladelse og må kun indsprøjtes i træerne under særlige sikkerhedskrav. United Plantations har i sit svar til Energistyrelsen oplyst, at brugen af monocrotophos er minimeret siden 2006, og bruges kun ekstraordinært, når den biologiske pestkontrol ikke er tilstrækkelig. Selskabets anvendelse af midlet er under udfasning, og brugen heraf vil helt ophøre medio 2011 - om ikke før.

Idet selskabets brug af paraquat således forudsættes ophørt inden månedens udgang, vil Energistyrelsen i forbindelse med sit tilsynsbesøg ultimo september i særlig grad rejse problemstillingen omkring udfasning og ophør af brugen af monocrotophos, uanset at plantagedrift, som nævnt, ikke indgår i Energistyrelsens CDM-projekt med United Plantations.

Energistyrelsen vil søge udvirket, at der i tilsynsbesøget - udover styrelsens egen eksterne CDM-konsulent fra Dansk Energi Management - deltager en uafhængig kontrollør fra RSPO for så vidt angår spørgsmålet om brugen af monocrotophos i plantagedriften.

Bilag 1: Beskrivelse af det statslige JI/CDM program

Bilag 2: Artikler fra Politiken ang. sagen

Bilag 3: Pressemeddelelser fra United Plantations ang. sagen

Bilag 4: ENS forespørgsel til UP af 9. september samt UP's svar